

RAUTAVAARA

PARAS LUONNOSTAAN

Lasten ja nuorten vapaa-aikakysely

1.-9.lk

4/2021

Tiia Hartikainen

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Aineistonkeruu, analyysi ja tulokset	3
3	Yhteenveto ja toimintasuunnitelma	9
4	Liitteet.....	10
5	Lähteet.....	17

1 Johdanto

Rautavaaran kunnan vapaa-aikapalveluiden ajantasaisuutta seurataan tekemällä kyselyitä ja pyytämällä palautetta palveluita käyttäviltä kuntalaisilta. Vuoden 2021 kyselyssä kysyttiin nuorisotyön perustoiminnan lisäksi harrastuksista, nuorisovaltuustosta ja kirjaston palveluista.

Kyselyn tulosten perusteella kunnan palveluita kehitetään vastaamaan lasten ja nuorten tarpeita. Kunnan lasten- ja nuorten vapaa-ajan palveluita suunniteltaessa huomioidaan tarjonnan syrjäytymistä ja huono-osaisuutta ennaltaehkäisevä ja lievittävä vaikutus. Merkittävä osuus kunnan lapsista ja nuorista on kuljetusoppilaita. Koulukuljetusten aikataulutukset vaikuttavat näin merkittävästi palveluiden saavutettavuuteen ja tarpeeseen.

Kunnan eri palvelualueilla on hiljattain tapahtunut useampia henkilöstömuutoksia aina johdosta palveluita tuottaviin työntekijöihin. Uudet ideat, näkemykset ja kokemukset erilaisilta yhteiskunnan sektoreilta vaikuttavat nyt myös Rautavaaran kunnan palveluita suunniteltaessa. Kunnassa ollaan kiinnostuneita kaikesta, mikä tuo lisää hyvinvointia kuntalaisille ja siksi uudet innovaatiot, hankkeet ja kokeilut kiinnostavat.

2 Aineistonkeruu, analyysi ja tulokset

Aineisto kerättiin Microsoft Forms –kyselykaavakkeella. Kysely välitettiin 1.-9. -luokkalaisille ja luokkia ohjaaville opettajille tiedoksi koulun Wilma-viestintäkanavan kautta 18.12.2020. Koululta kerrottiin, että lähes jokaisella oppilaalla viidennestä luokasta yhdeksänteen on käytössä omat Wilma-tunnukset. Mahdollisuus kyselyn täyttämiseen loma-aikana oli kaikilla oppilailla. Kyselylinkin pystyi myös jakamaan ja saman linkin kautta saattoi kyselyyn vastata useampi vastaaja toisensa jälkeen. Lomakkeen täyttämiseen arvioitiin kuluvan 5-10 minuuttia. Kyselyyn vastaamista mainostettiin erityisnuorisotyöntekijän Tiia Hartikaisen toimesta, sosiaalisen median kanavilla ja vieraillemalla muutamissa koululuokissa henkilökohtaisesti sekä opettajien kautta. Kyselyyn vastaamisesta muistutettiin myös useampaan otteeseen. Vastauksia saatiin 11.1.2021 mennessä 38. Keskimäärin vastaajat olivat käyttäneet aikaa täyttämiseen noin kuusi (6) minuuttia. Kyselyyn vastaajien määrä suhteessa oppilaiden määrään (noin 130henkeä) on alhainen.

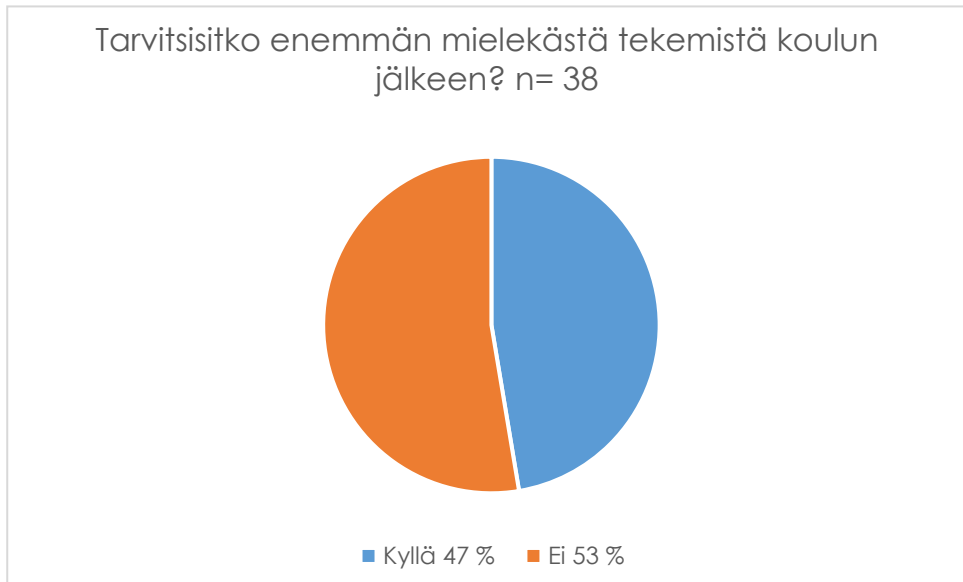
Seuraavaksi esitellään vapaa-aikakyselyn vastaukset. Kohdat on numeroitu kyselylomakkeen mukaan.

1) Vastaajat luokittain

Kyselyyn vastasi 38 henkilöä, joista enemmistö luokka-asteilta 6-9. Alakoulun ensimmäisten vuosiluokkien vastaajamäärät jäivät niukoiksi. Vuosiluokkien 1-4 oppilailla ei ole omia Wilma-tunnuksia, joten heidän osaltaan vastaaminen on huoltajien aktiivisuuden varassa. Nuorten vapaa-ajanpalvelut kohdistuvat pääsääntöisesti 5-9 luokkalaisille, mutta katsomme tarpeelliseksi kuulla myös nuorempien oppilaiden ja näiden huoltajien näkemyksen palveluiden tilasta ja tarpeesta. Vastaukset tukevat antavat suuntaa palveluiden kehitystarpeille tulevina vuosina.

2) Mielekäs tekeminen

Tekemistä koulun jälkeen kaipasi hieman alle puolet kyselyyn vastanneista.

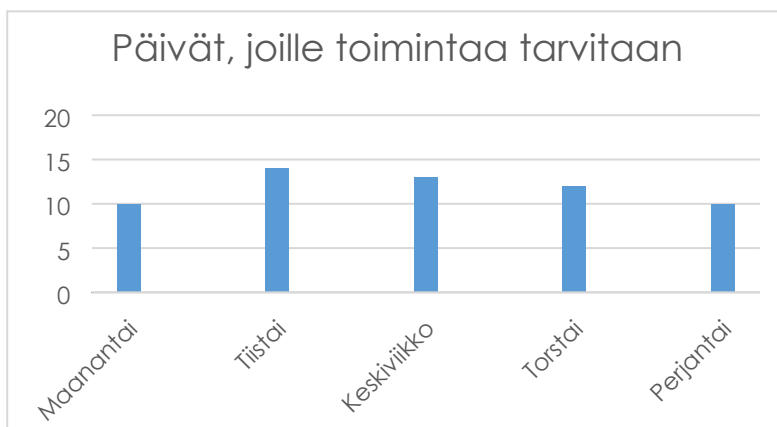
3) Tilan tarve läksyjen teolle ja kavereiden kanssa olemiselle

Hieman alle puolet vastanneista koki, että tarvitsisi paikan, jossa tehdä kotitehtäviä ja viettää vapaa-aikaa kavereiden kanssa.

4) Mieluisin paikka

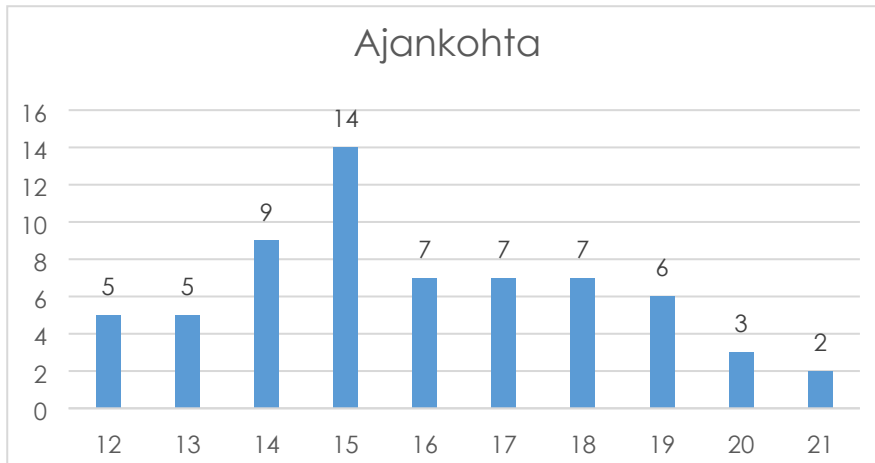
Vastanneista 38 hengestä 21 vastaaja haluaisi viettää aikaa Rautavaaran monitoimitalolla eli Monarilla. Kirjaston tilat saivat kahdeksan (8) mainintaa ja kaksi (2) mainintaa, että aikaa voitaisiin viettää kunnantalon tiloissa.

5) Viikonpäivät, joilla tarve toiminnalle

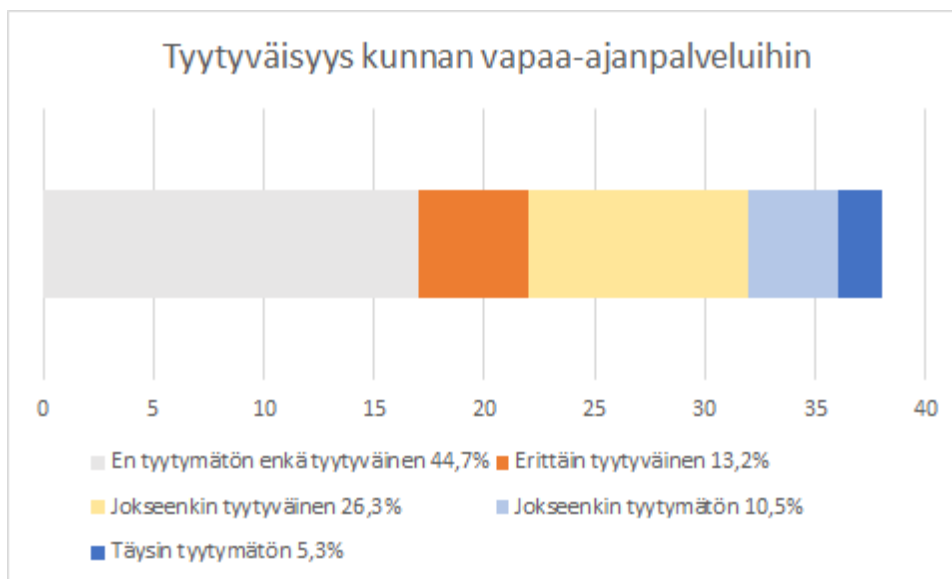
Vastauksista käy ilmi, että vapaa-ajan toimintaa ja tilojen aukioloa kaivataan erityisesti tiistaille, mutta myös keskiviikolle ja torstaille. Myös muut arkipäivät saivat verrattain paljon mainintoja.

6) Mihin aikaan päivästä

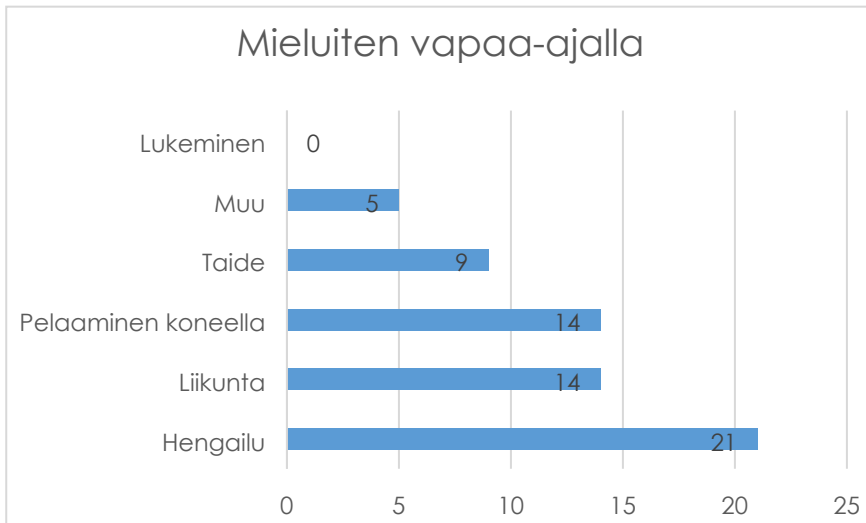
Suosituin ajankohta vapaa-ajan toiminnalle on vastausten perusteella klo 14-16, mutta tarve jatkuu klo 19 saakka. Pienimpien oppilaiden koulupäivät päättyneet klo 12, mikä näkyy vastauksissa esitettynä tilantarpeena.

7) Tyytyväisyys nykyisiin palveluihin

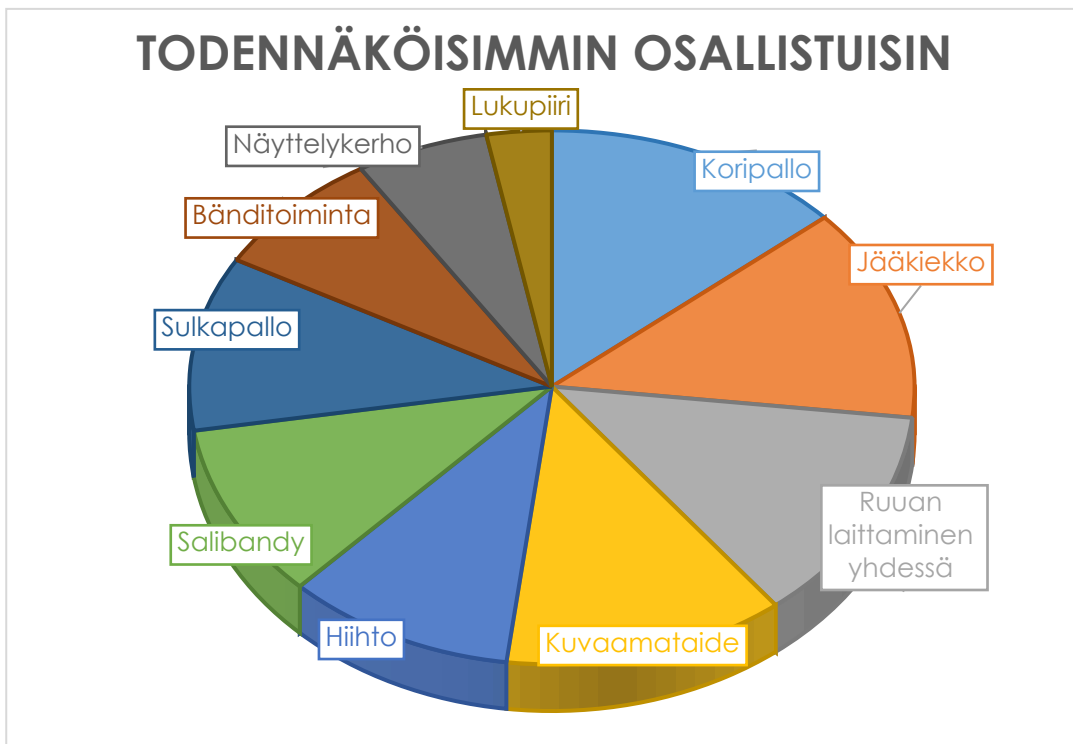
Vastaajien keskuudessa Rautavaaran nykyisten palveluihin oltiin melko tyytyväisiä. Lähes 40% vastaajista on erittäin tai jokseenkin tyytyväisiä nykyisiin palveluihin. Kuitenkin runsas 15% vastaajista ei ollut tyytyväinen vapaa-ajan palveluihin.

8) Mieluiten vapaa-ajalla

Vapaa-ajallaan vastaajat ovat mieluiten kavereiden kanssa. Yhtä paljon vastauksia saivat liikunta ja pelaaminen koneella. Lukeminen ei vastaajien mukaan ollut mieluisimpien asioiden listalla vapaa-ajan tekemiseksi. Huomion arvoista on, että pelikoneilla pelaaminen tapahtuu kotona ja internetin välityksellä.

9) Tahtotila uusiin harrastuksiin osallistumiseen

Kuvaaja kertoo vastaajien olevan kiinnostuneita monipuolisesti erilaisista liikuntalajeista. Kiinnostus ruuan laittamiseen yhdessä voi olla peräisin seurakunnan järjestämästä kokkikerhosta. Bänditoiminta ja näyttelykerho sekä lukupiiri saivat myös mielenkiinnon ilmauksia.

10) Toiveharrastukset (avoin kysymys)

Vapaissa kommentteissa esille tuli tarve tanssikerholle, uinnille ja e-urheilulle sekä luontoliikunnalle.

11) Retket

Retkistä erityisesti elokuvaretkiä kaipasi 22 henkeä, mikä on noin 50% vastaajista. Aktiviteettiretkiä 14 henkeä, uinti 11 henkeä, ulkoilu ja retkeily keräsivät myös muutamia mainintoja.

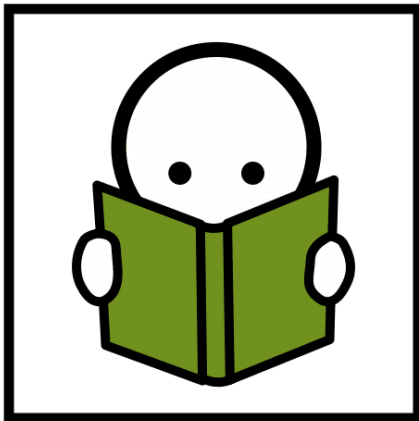
12) Toiveohjaaja

Kuva: Papunet

Kyselyssä kysyttiin, kuka aikuinen olisi mieluisin ohjaamaan vapaa-ajan toimintaa oppilaiden ja huoltajien näkökulmasta. Lasten ja nuorten kanssa kunnassa töitä tekevät henkilöt tulivat kommentteissa mainituksi. Useimmiten toiveena oli ympäri pyöreästi ”joku kiva, rento aikuinen, joka on tottunut ohjaamaan”. Opettajat ja koulunkäynninohjaajat mainittiin yleisesti.

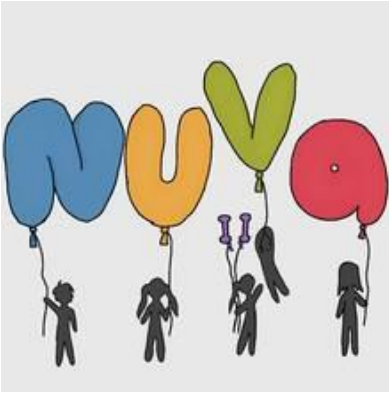
13) Kirjasto

Kuva: Papunet

Kirjaston viihtyisyys parantuisi kyselyyn vastaajien mukaan lisäämällä sohvia ja paikkoja, jossa istua rennosti lukemassa. Nuortenkirjoja toivottiin valikoimaan lisää. Lisäksi pelikoneet, tietokoneet sekä lainattavat pelit saivat muutaman maininnan. Äänikirjojen saaminen kirjastosta sai myös yhden maininnan.

14) Kiinnostus nuorisovaltuustoa kohtaan

Kuva:nuortenideat.fi

Kyselyssä kartoitettiin vastaajien kiinnostusta kunnan nuorisovaltuuston toimintaa kohtaan. Kyselyn vastaamisen jälkeen pidettiin nuorisovaltuuston järjestäytymiskokous, jossa todettiin todellinen kiinnostuneiden määrä, joka vastasi varsin hyvin kyselyyn vastanneiden kertomaa. Kiinnostuksensa kyselyssä ilmaisi 10 henkeä.

15) **Vapaat kommentit/palaute:**

“nuoriso tilat,joissa saa olla kaikki ylä koululaiset”

“että nuokkaria pidettäisiin auki välillä varsinkin talvella, ja vaikka perjantaisin ois hyvä päivä pitää sitä auki”

“Matkailuun liittyviä juttuja nuorille.”

“Enemmän kerhotoimintaa koulun jälkeen.”

“Enemmän yhteistä tekemistä”

“Bändi”

“Nuorille enemmän yhteistä tekemistä.”

“Enemmän retkiä jonnekin.”

“Lapsille enemmän aktiviteettiä.”

“Urheilu/liikunta kerho,kokkikerho kerran viikkoon”

“EHDOTTOMASTI ELOKUVA JA UINTI RETKIÄ!!!! JA MUUTENKIN ERILAISIA RETKIÄ”

“Retkiä enemmän metsäkartanolle!☺”

3 Yhteenvedo ja toimintasuunnitelma

Kyselystä tulee ilmi vastanneiden jakautuvan kahteen ryhmään, joista toinen kokee tarvitsevansa lisää palveluita. Vapaa-ajallaan osa ilmaisee pelaavansa kavereiden kanssa, mikä tapahtuu kotoa käsin. Kunnan monitoimitalon nuorisotila koetaan edelleen houkuttelevaksi paikaksi viettää aikaa. Tarve toiminnalle jakautui varsin tasaisesti vastauksissa. Kuitenkin erityisesti tiistai korostui viikonpäivistä ja klo14-16 välinen aika. Huomion arvoisaa vastauksissa oli, että lukeminen ja lukupiirit saivat todella vähän tai ei ollenkaan, kiinnostuksen osoituksia. Retkien toivottiin suuntautuvan elokuvakäynteihin ja luontoaktiiviteettien pariin. Esille tuli mielenkiinto tanssia, bänditoimintaa, ruuanlaittoa ja liikunta-aktiiviteetteja kohtaan.

Toimintasuunnitelma

Koulu

Koulun kerhotoimintaa suunnitellaan ja lisätään yhteistyössä nuorisotyön sekä toisen sektorin toimijoiden, kuten yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Kerhojen ohjaajiksi kiinnostuneita henkilöitä ja tahoja kartoitetaan. Harrastuksen Suomen malliin osallistumisen kautta uusia ideoita kerhojen toteuttamiseen ja kehittämiseen.

Kerhotarjonnalla pystytään vaikuttamaan muun muassa lukemisen vähäiseen kiinnostuksen asteeseen tarjoamalla matalankynnyksen kerhoja, joilla lukemisen maailmaa avataan hiljalleen osallistujien ikätason ja kiinnostuksen kautta. Liikunta- ja luontokerhojen suunnittelussa huomioidaan paikalliset ominaisuudet esimerkiksi kauniin ympäröivän luonnon luomat mahdollisuudet sekä oppilaiden mielenkiinnon kohteet sekä mahdolliset innostuneet ohjaajat osaamisineen.

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto ei toiminut lainkaan vuonna 2020 pandemian takia. Kyselyssä kartoitettiin myös nuorten kiinnostusta nuorisovaltuuston toimintaan, joka keräsi jonkin verran kiinnostusta. Nuorisovaltuuston osalta toiminta käynnistettiin ennen tämän raportin valmistumista ja ensimmäinen kokous järjestettiin 10.2.2020. Rautavaaran nuorisovaltuuston toimintaan kuuluu retkien ja tapahtumien järjestäminen nuorille. Retket ja tapahtumat ovat olleet tauolla heikenneen pandemia tilanteen takia. Nuorisovaltuusto tekee yhteistyötä nuorisotyön kanssa ja antaa mielipiteensä palveluiden suunnitteluun ja tuottamiseen.

Nuorisotyö

Rautavaaran nuorisotyö avaa nuorisotilan nuorten käyttöön pandemiatilanteen suomissa rajoissa. Nuorten määrää ja kiinnostusta seurataan aktiivisesti. Yhteistyössä tilaa käyttävien nuorten kanssa suunnitellaan toimintaa tilaan ja pyritään juurruttamaan tilan käyttö osaksi nuorten arkea. Palvelun tarvetta seurataan nuorille kohdistetuin kyselyin.

Nuorisotyö selvittää kunnan nuorten vapaa-ajalla tapahtuvaa pelaamista ja netin kautta tehtävän nuorisotyön mahdollisuuksia. Saatavilla on nettinorisotyötä ja pelimaailmassa liikkuvien nuorisotyön ammattilaisten tarjoamaa tukea ja sivustoja, joilla pyritään ennaltaehkäisemään syrjäytymistä ja pitämään alustat turvallisina ja kiusaamisvapaina pelaajille. Ks. Esim Bittiliiga.

Kunnassa nuorisotyötä tekevät myös seurakunnat, joiden kanssa tehdään yhteistyötä, jotta palveluihin ei syntyisi päällekkäisyyttä palveluiden käyttäjien näkökulmasta. Näin toimintaa on mahdollista tuottaa eri ajankohtina ja laajemmalle kohderyhmälle.

Kirjasto

Kyselyn tuloksissa kävi myös ilmi lasten ja nuorten vähäinen kiinnostuminen lukemiseen. Lukeminen on kuitenkin yksi tärkeimmistä taidoista. Lukemiseen innostamiseen on syytä panostaa myös

Rautavaaran kunnassa. Kyselyn vastauksissa toivottiin myös kirjaston viihtyvyyden kehittämistä; sohvia, säkkituoleja ja sähköisiä palveluita. Näihinkin toiveisiin tartuttiin jo heti alkuvuonna ja lisättiin ryhmätyötila, sohva ja säkkituoli. Myös e-kirjoja tulee käyttöön kirjastoverkko Rutakkoon liittymisen myötä huhtikuussa 2021. Koululla ja etsivänuorisotyön parissa on aloitettu e-kirjojen käytön mainostaminen ja asiakkaiden tukeminen kirjallisuuden pariin. Yhteistyössä koulun ja nuorisotyön kanssa suunnitellaan ja kehitetään toimintaa kirjastolle ja kirjallisuuden parissa.

4 Liitteet

Liite 1. Kyselyn saatekirje

Hei koululainen!

Nuorisotyötä uudistetaan ja haluamme kuulla mielipiteesi. Vastaa ja vaikuta tuleviin palveluihin!

Alla linkistä avautuu kysely, joka on...

- Suunnattu 1-9 luokkalaisille
- Kestää noin 5-10min
- Vastaaminen tapahtuu nimettömänä
- Toimii myös mobiilisti
- Linkki on sama kaikille
- Vastauksia toivotaan vielä tämän vuoden aikana!

<https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=lbxcl84EMei8qOc89BYoxfBfbuCXLcBHq5IRneO7XZBUQkExTzFSQlg4MVBVUjVJMTQ2R0lCU1RKTi4u>

Lisätietoja kyselystä: Inka Makkonen ja Tiia Hartikainen.

Kiitos vastauksista!

Liite 2 Kysely

Vapaa-ajan kysely Rautavaaran koululaisille 2020

Rautavaaran kunnan nuorisotoimi kartoittaa koululaisten toiveita vapaa-ajan viettoon. Pyydämme teitä vastaamaan tähän kyselyyn, jotta saamme tietää toiveistanne. Vastauksenne käsitellään nimettöminä. Kiitos jo etukäteen!

Terveisin

Tiia Hartikainen

Etsivä nuorisotyöntekijä & koulukuraattori

Puh. 0408608174

tiia.hartikainen@rautavaara.fi (mailto:tiia.hartikainen@rautavaara.fi)

Inka Makkonen

Kulttuuri- ja vapaa-aikakoordinaattori

Puh. 044 452 5733

inka.makkonen@rautavaara.fi (mailto:inka.makkonen@rautavaara.fi)

* Pakollinen

1. Millä luokalla opiskelet? *

- 1lk
- 2lk
- 3lk
- 4lk
- 5lk
- 6lk
- 7lk
- 8lk
- 9lk

2. Tarvitsisitko enemmän mielekästä tekemistä koulun jälkeen? *

Kyllä

En

3. Tarvitsetko paikan, jossa esimerkiksi tehdä läksyjä koulun jälkeen tai viettää aikaa kavereiden kanssa? *

Kyllä

En

4. Missä paikassa haluaisit viettää vapaa-aikaa? Voit valita useita vaihtoehtoja. *

Koululla

Monitoimitalolla (Monarilla)

Kunnantalolla

Kirjastolla

Muu

5. Minä viikonpäivänä tarvitsisit eniten vapaa-ajalle tekemistä? Voit valita useita vaihtoehtoja. *

Maanantai

Tiistai

Keskiviikko

Torstai

Perjantai

Muu

6. Mihin kellonaikaan erityisesti tarvitsisit toimintaa? Esim. 14-16 *

7. Kuinka tyytyväinen olet Rautavaaran kunnan tarjoamiin vapaa-ajan palveluihin?
HUOM! Käännä mobiililaite vaakatasoon, jotta näet vaihtoehdot. *

	Täysin tyytymätön	Jokseenkin tyytymätön	En tyytymätön enkä tyytyväinen	Jokseenkin tyytyväinen	Erittäin tyytyväinen
Olen	☐	☐	☐	☐	☐

8. Mitä teet mieluiten yhdessä muiden kanssa? Voit valita useita vaihtoehtoja. *

- Harrastan liikuntaa
- Harrastan taidetta (kuvis, näyttely, musiikki)
- Pelaan (konsolit, e-urheilu, kännykkä yms.)
- Hengailen
- Luen kirjoja
- Mitä vain, kunhan ollaan yhdessä
-

Muu

9. Kuinka todennäköisesti osallistuisit seuraaviin vapaa-ajan aktiviteetteihin? HUOM!
Käännä mobiililaite vaakatasoon, jotta näet vaihtoehdot. *

	En erittäin todennäköises ti osallistuisi	En ehkä osallistuisi	En osaa sanoa	Mahdollisesti osallistuisin	Erittäin todennäköises ti osallistuisin
Koripallo	☐	☐	☐	☐	☐
Jääkiekko / luistelu	☐	☐	☐	☐	☐
Salibandy	☐	☐	☐	☐	☐
Sulkapallo	☐	☐	☐	☐	☐
Lukupiiri	☐	☐	☐	☐	☐
Yhdessä kokkaaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Bänditoiminta	☐	☐	☐	☐	☐
Kuoro	☐	☐	☐	☐	☐
Kuvaamataide	☐	☐	☐	☐	☐
Disko	☐	☐	☐	☐	☐
Näyttelykerho	☐	☐	☐	☐	☐
Hiihto	☐	☐	☐	☐	☐

10. Mihin muihin aktiviteetteihin haluaisit osallistua? *

11. Minkälaisia retkiä haluaisit vapaa-ajalla järjestettävän? Voit valita useita vaihtoehtoja.

*

- Uintiretket
- Elokuvaretket
- Aktiviteettiretket, esim. paintball, kiipeily
- Liikuntaretket
- Ulkoiluretket (esim. Tiilikka, Kipari)
- En halua retkille

Muu

12. Kuka olisi sellainen aikuinen, jonka haluaisit ohjaavan yhteistä toimintaa? Kirjoita alle ja voit kertoa useamman vaihtoehdon. *

13. Millä tavalla muuttaisit kirjastoa mukavammaksi nuorille? *

14. Kiinnostaisiko sinua osallistua Nuorisovaltuuston toimintaan?

(Nuorisovaltuusto on nuorten näköinen vaikuttamiskanava, jonka kautta nuoret voivat vaikuttaa oman kiinnostuksensa pohjalta kunnan päätöksentekoon.)

Kyllä

Ei

15. Muita ajatuksia tai toiveita, miten mielestäsi vapaa-aikaa Rautavaaralla tulisi kehittää:

Tämä ei ole Microsoftin luomaa tai suosittelemaa sisältöä. Lähettämäsi tiedot lähetetään lomakkeen omistajalle.

 Microsoft Forms

5 Lähteet

<https://www.nuortenideat.fi/fi/organisaatiot/lin-Nuorisovaltuusto/>

<https://papunet.net/materiaalia/kuvapankki/kuvat/ohjaaja-1>

<https://papunet.net/taxonomy/term/2520>